

Nr 29.

Ankom till riksdagens kansli den 21 april 1936 kl. 4 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckta motioner om ökat tullskydd för knappar av stennöt eller palmadum.

(1:a avd.)

I två likalydande, till bevillningsutskottet hänvisade motioner, nr 202 i första kammaren av herr *Härdin* och nr 450 i andra kammaren av herr *Lundbom* har hemställts, »att riksdagen måtte besluta, att till gällande tulltaxa skall tillfogas följande tillägg:

Tulltaxenr	Statistiskt nr		Tilläggstull för 100 kg kronor
ur 1137	ur 2068	Knappar av stennöt eller palmadum.....	80: —».

Vid behandlingen av motionerna har utskottet anlitat byråchefen i generaltullstyrelsen T. Alsén såsom sakkunnig.

Enligt gällande tulltaxa hänföres knappar av stennöt i regel till tulltaxenr 1137 (stat. nr 2068) med tull av 80 kronor för 100 kg.

I motionerna har framhållits, hurusom en knappfabrikant den 16 december 1934 inlämnat framställning till Kungl. Maj:t med anhållan om stöd för sin tillverkning av stennötsknappar genom höjning av den gällande tullsatsen, 80 öre per kg, till 2 kr. per kg. Över framställningen hava kommerskollegium och generaltullstyrelsen avgivit gemensamt utlåtande samt därvid på anförda skäl förordat en förhöjning av tullsatsen på stennötsknappar i form av tilläggstull, utgående med 80 öre pr kg. Framställningen hade emellertid icke föranlett någon Kungl. Maj:ts åtgärd. Enligt uppgift av fabrikanter vore den utländska konkurrensen för närvarande så stark, att fabrikationen icke utan ökat tullskydd kunde uppdivas till sådan omfattning, att den kunde bli bärkraftig och bereda ökad sysselsättning. Den måste tillvidare bedrivas rätt begränsad och avsåge endast högre kvaliteter. Skulle åter tullskyddet höjas på sätt, som av ämbetsverken föreslagits, ansåge sig fabrikanter hava utsikter att kunna utvidga sin verksamhet till det dubbla. I ämbetsverkens förslag avsåges endast knappar av s. k. stennöt. Emellertid användes som råvara för tillverkning av knappar, i kvalitet jämförbara med stennötsknappar, en afrikansk nöt betecknad Palma Dum. Av tull-

tekniska skäl borde dylika knappar behandlas på samma sätt som stennötsknappar, varför en komplettering av ämbetsverkens förslag syntes vara nödvändig. Det förtjänade att observeras, att man i denna fabrikation kunde med fördel utnyttja yngre arbetare.

Enär i stat. nr 2068 ingå knappar av samtliga i överbubriken till detta nummer angivna ämnen, kan införseln enbart av stennötsknappar ej bestämt angivas. En väsentlig del av den under detta nummer redovisade importen utgöres emellertid av stennötsknappar. Införseln till Sverige under åren 1932—1935 av samtliga till stat. nr 2068 hänförliga slag av knappar har uppgått till följande kvantiteter och värden:

	1932			1933			1934			1935 ¹		
	kg	kr.	Medel- värde per kg	kg	kr.	Medel- värde per kg	kg	kr.	Medel- värde per kg	kg	kr.	Medel- värde per kg
Total . . .	134,000	1,235,000	9.22	132,000	1,427,000	10.78	183,900	2,014,200	10.95	201,000	2,011,000	10.01
Därav från												
Danmark	11,600	103,400	8.90	9,500	105,300	11.04	11,700	128,200	10.94	10,600	118,700	11.23
Finland .				200	2,400	10.19	11,700	120,900	10.33	15,100	157,300	10.45
Tyska riket . . .	66,300	671,300	10.12	67,300	805,600	11.97	67,400	859,300	12.75	59,700	725,000	12.15
Italien . .	20,300	147,200	7.26	19,200	157,200	8.17	31,000	261,300	8.44	36,100	265,300	7.35
Schweiz .	16,300	136,200	8.34	20,100	185,500	9.21	30,400	315,600	10.37	13,700	146,600	10.68
Tjecko- slovakien	12,300	122,700	9.96	12,100	139,100	11.45	20,500	228,300	11.15	30,200	338,600	11.23
Japan . . .							3,200	19,600	6.19	20,500	110,600	5.41

¹ Prel. uppgifter.

Efter därom i grundlagsenlig ordning framställd begäran har utskottet från kommerskollegium emottagit ett den 18 mars 1936 avgivet yttrande i anledning av motionerna. Ämbetsverket har därvid anfört i huvudsak följande:

Under de senaste åren har kollegium vid tre skilda tillfällen yttrat sig över gjorda framställningar om ökat tullskydd för stennötsknappar. Sålunda avgav kollegium den 8 mars 1933 utlåtande till Kungl. Maj:t i handelsdepartementet över en framställning från Aktiebolaget Svenska Knappfabriken om höjning av tullen å nämnda artikel. Vidare avgav kollegium den 30 december samma år förnyat utlåtande i frågan i anledning av en då föreliggande framställning i ämnet från den i förevarande motioner omförmälde fabrikanten. I båda dessa utlåtanden hemställde kollegium på anförda skäl, att framställningarna icke måtte föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd. Vid ärendenas avgörande den 31 mars 1933 respektive den 22 juni 1934 beslöt Kungl. Maj:t även i enlighet med vad kollegium hemställt.

På grund av remiss å den i motionerna omförmälda förnyade framställningen i ämnet av samme fabrikant den 16 december 1934 avgåvo kollegium och generaltullstyrelsen den 18 februari 1935 gemensamt utlåtande i saken. Efter att hava redogjort för kollegii tidigare utlåtanden i frågan anförde ämbetsverket i detta utlåtande, bland annat, att den ifrågakvarande industrien syntes,

åtminstone för vårt lands vidkommande, kunna betecknas såsom en typisk småindustri, för vars bedrivande betingelserna härstädes, åtminstone vad råmaterial och rent tekniska förhållanden beträffade, borde kunna gestalta sig i det stora hela lika goda som de, vilka förefunnnes i vissa av de länder, från vilka import nu skedde. För att en sådan industri skulle kunna med någon utsikt till framgång komma i gång, syntes dock, åtminstone övergångsvis, erfordras en höjning, förslagsvis fördubbling av det dåvarande tullskyddet. Under förhandenvarande förhållanden syntes en sådan tullförhöjning lämpligen kunna ske i form av tilläggstull å stennötsknappar, hänförliga under tulltaxenummer 1137. Med hänsyn härtill förordade kollegium för sin del vidtagande av en sådan tullförhöjning. Generaltullstyrelsen å sin sida hemställde, att, därest Kungl. Maj:t skulle finna skäl för riksdagen framlägga förslag om införande av den ifrågasatta tilläggstullen, författningsföreskriften härom måtte intagas i en förordning med ytterligare tillägg till gällande tulltaxa på förslagsvis följande sätt:

Tulltaxenr	Statistiskt nr	Tilläggstull för 100 kg kronor
ur 1137	ur 2068	Knappar av stennöt E 80:—.

Genom beslut den 30 mars 1935 fann emellertid Kungl. Maj:t även denna framställning icke föranleda någon Sin vidare åtgärd.

Av en jämförelse mellan importsiffrorna för de sista åren framgår, att importen av ifrågavarande artikel ökats relativt avsevärt under de två sistförflutna åren. Import av denna vara äger huvudsakligen rum från Tyskland, Tjeckoslovakien och Italien. Under år 1935 har även importen från Japan varit avsevärd. Emellertid synes böra framhållas, att även de knappar, som importerats från Tyskland eller Tjeckoslovakien, till stor del torde vara fabrikerade i Italien.

Vad beträffar i motionerna upptaget förslag, att knappar av palmadum skola specifikt angivas i ifrågavarande tulltaxerubrik, får kollegium anföra följande. Under benämningen stennöt inbegripas ett flertal växters frukter med olika specialnamn. Någon anledning att i detta sammanhang i tulltaxan bereda en särställning åt vad som gives namnet palmadum synes knappast förefinnas, enär i alla händelser varor av palmadum torde böra tullbehandlas i likhet med varor av andra slag av stennöt.

Några omständigheter, som skulle kunna föranleda ändrat ståndpunkttagande till föreliggande fråga, synas i övrigt icke hava tillkommit, sedan frågan senast var föremål för kollegii prövning.

I likhet med vad kommerskollegium och generaltullstyrelsen anfört i utlåtandet den 18 februari 1935 finner utskottet den ifrågavarande industrien kunna för vårt lands vidkommande betecknas såsom en typisk småindustri, för vars bedrivande betingelserna härstädes, åtminstone vad råmaterial och rent tekniska förhållanden beträffar, böra kunna gestalta sig i det stora hela lika goda som de, vilka förefinnas i vissa av de länder, varifrån import nu sker. Med hänsyn härtill och då importen av till tulltaxenr 1137 hänförliga knappar, vilka till större delen torde utgöras av stennötsknappar, under de sista två åren visat en relativt avsevärd stegring, anser utskottet sig böra tillstyrka, att denna industri, åtminstone till dess densamma vunnit större stadga, kommer i åtnjutande av en förhöjning av det nuvarande tull-

Utskottet.

skyddet. Den av motionärerna föreslagna fördubblingen av den nu utgående tullen finner utskottet innebära en lämplig avvägning av tullskyddet. I likhet med vad motionärerna föreslagit förordar utskottet, att tullförhöjningen vidtages genom införande av tilläggstull. Med hänsyn till vad kommerskollegium i sitt utlåtande över motionerna anfört synes icke anledning föreligga att i tulltaxerubriken särskilt ange knappar av palmadum.

Under återopande av vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, i anledning av de likalydande motionerna I: 202 av herr Härdin och II: 450 av herr Lundbom, besluta,

att för nedan angivna varuslag skall från och med dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes, utöver tull, som stadgas i tulltaxan, utgå tilläggstull på sätt nedan sägs:

Tulltaxe- nr	Statistiskt nr	V a r u s l a g	Tilläggstull för 100 kg kronor
ur 1137	ur 2068	Knappar av stennöt E	80: —

Stockholm den 31 mars 1936.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: se under betänkandet nr 28.

Reservation

av herr *Björklund*.